

Số: 133 /NQ-HĐND

Tây Ninh, ngày 08 tháng 12 năm 2023

NGHỊ QUYẾT

**Về kết quả giám sát việc triển khai và tổ chức thực hiện
Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới
giai đoạn 2021 - 2025 trên địa bàn tỉnh**

**HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN TỈNH TÂY NINH
KHÓA X, KỲ HỌP THỨ 10**

Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 19 tháng 6 năm 2015;

Căn cứ Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tổ chức Chính phủ và Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 22 tháng 11 năm 2019;

Căn cứ Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và Hội đồng nhân dân ngày 20 tháng 11 năm 2015;

Căn cứ Nghị quyết số 60/NQ-HĐND ngày 20 tháng 7 năm 2022 của Hội đồng nhân dân tỉnh về Chương trình giám sát năm 2023 của Hội đồng nhân dân tỉnh Tây Ninh;

Căn cứ Nghị quyết số 85/NQ-HĐND ngày 09 tháng 12 năm 2022 của Hội đồng nhân dân tỉnh về việc thành lập Đoàn giám sát chuyên đề “Việc triển khai và tổ chức thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn tỉnh Tây Ninh”;

Trên cơ sở xem xét Báo cáo số 524/BC-ĐGS ngày 28 tháng 11 năm 2023 của Đoàn giám sát của Hội đồng nhân dân tỉnh về kết quả giám sát việc triển khai và tổ chức thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn tỉnh; ý kiến thảo luận của đại biểu Hội đồng nhân dân tỉnh tại kỳ họp.

QUYẾT NGHỊ:

Điều 1. Đánh giá kết quả thực hiện

Hội đồng nhân dân tỉnh cơ bản tán thành nội dung Báo cáo số 524/BC-ĐGS ngày 28 tháng 11 năm 2023 của Đoàn giám sát của Hội đồng nhân dân tỉnh về kết quả giám sát chuyên đề “Việc triển khai và tổ chức thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn tỉnh Tây Ninh”, với những kết quả đạt được, tồn tại, hạn chế và nguyên nhân chủ yếu sau đây:

1. Dưới sự lãnh đạo của Tỉnh ủy, sự quyết liệt của Ủy ban nhân dân và các cơ quan, địa phương trên địa bàn tỉnh, sự đồng hành của Hội đồng nhân dân, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội, sự ủng hộ của các doanh nghiệp, mạnh thường quân, sự đồng thuận của Nhân dân, sự kế thừa và phát huy giá trị, thành tựu xây dựng nông thôn mới của giai đoạn trước, việc triển khai thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 bước đầu đạt được nhiều kết quả tích cực; thành quả từ việc xây dựng nông thôn mới đã làm thay đổi cơ bản diện mạo nông thôn trên địa bàn tỉnh, nhất là hạ tầng giao thông, kết cấu hạ tầng xã hội; nhiều mô hình sản xuất tập trung được hình thành; các chính sách được triển khai đã tạo điều kiện, khuyến khích các nhà đầu tư thực hiện các dự án sản xuất nông nghiệp tốt, nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao trên địa bàn theo hướng nâng cao giá trị gia tăng và phát triển bền vững cho sản phẩm nông nghiệp; chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP) được đẩy mạnh và bước đầu đạt được một số kết quả, đến nay có 68 sản phẩm được công nhận là sản phẩm OCOP; thu nhập và đời sống vật chất tinh thần của người dân được cải thiện; ý thức của người dân về chấp hành chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước được nâng cao; vai trò chủ thể của Nhân dân trong xây dựng nông thôn mới tiếp tục được phát huy; tinh thần đoàn kết, tương thân tương ái trong cộng đồng các dân tộc được phát huy; niềm tin của Nhân dân vào Đảng và Nhà nước được củng cố; an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được giữ vững, ổn định; chính sách cho đối tượng an sinh, phúc lợi xã hội được đảm bảo; cơ sở hạ tầng y tế, giáo dục, văn hóa tiếp tục được đầu tư xây dựng, cải tạo và nâng cấp đảm bảo đạt chuẩn theo quy định; môi trường nông thôn được cải thiện theo hướng sáng - xanh - sạch - đẹp; hệ thống lưới điện nông thôn luôn được quan tâm cải tạo và từng bước được nâng cấp theo hướng an toàn, tin cậy, ổn định và đảm bảo mỹ quan.

Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 được triển khai tích cực; kết quả thực hiện các chỉ tiêu, tiêu chí tỷ lệ đạt được giai đoạn 2021-2025 có tăng cao hơn so với giai đoạn 2011-2020; nhiều địa phương đã chủ động, có cách làm hay, sáng tạo, linh hoạt; Ban chỉ đạo, hệ thống các cơ quan tham mưu giúp việc được củng cố, kiện toàn; chương trình đã, đang tạo thế và lực để tỉnh Tây Ninh phát triển bền vững hơn, là kết tinh của sự chung sức đồng lòng, tinh thần đoàn kết, thống nhất giữa ý Đảng và lòng dân.

2. Bên cạnh những kết quả đạt được, việc triển khai và tổ chức thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn tỉnh còn những khó khăn, hạn chế, bất cập:

Hiện nay qua rà soát có 61/71 xã đạt chuẩn nông thôn mới (55 xã đạt chuẩn theo Bộ tiêu chí giai đoạn 2016-2020 và 06 xã đạt chuẩn theo Bộ tiêu chí giai đoạn 2021-2025); trong đó, có 16/61 xã nông thôn mới duy trì đạt 19/19 tiêu chí theo Bộ tiêu chí xã nông thôn mới giai đoạn 2021-2025; có 45/61 xã đạt chuẩn nông thôn mới chưa duy trì đạt 19/19 tiêu chí xã nông thôn mới đáp ứng theo yêu cầu của Bộ tiêu chí giai đoạn 2021-2025;

Có 17/71 xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao (08 xã đạt chuẩn theo Bộ tiêu chí giai đoạn 2016-2020, 09 xã đạt chuẩn theo Bộ tiêu chí giai đoạn 2021-2025); trong đó có 12/17 xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao duy trì đạt 19/19 tiêu chí

theo Bộ tiêu chí xã nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2021-2025; có 05/17 xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao chưa duy trì đạt 19/19 tiêu chí xã nông thôn mới nâng cao đáp ứng theo yêu cầu của Bộ tiêu chí giai đoạn 2021-2025.

So với mục tiêu giai đoạn 05 năm 2021 - 2025, việc thực hiện Chương trình còn chậm, nhất là đối với xã đạt chuẩn nông thôn mới kiểu mẫu (02/12 xã đạt, tỷ lệ 16,7%), huyện đạt chuẩn nông thôn mới (01/6 huyện đạt, tỷ lệ 16,7%;), thành phố Tây Ninh và thị xã Trảng Bàng hiện chưa được công nhận hoàn thành nhiệm vụ xây dựng nông thôn mới.

Công tác xây dựng và ban hành văn bản thực hiện, cụ thể hoá các cơ chế chính sách, một số nội dung còn chậm, có nội dung ban hành chưa phù hợp.

Công tác phân bổ vốn thực hiện Chương trình còn chậm, chưa đảm bảo kế hoạch, tỷ lệ đạt được còn thấp (đến 30/6/2023 đạt 60,31% so với tổng nhu cầu vốn thực hiện Chương trình giai đoạn 2021-2023; đạt 41,7% giai đoạn 2021 - 2025). Nguồn vốn cần đầu tư thực hiện Chương trình là rất lớn, tuy nhiên nguồn vốn đầu tư hiện nay chủ yếu dựa vào nguồn ngân sách để thực hiện, việc kêu gọi, huy động thu hút nguồn vốn đầu tư của các đơn vị, doanh nghiệp, tổ chức và Nhân dân cùng tham gia đầu tư thực hiện còn hạn chế.

Việc triển khai một số chính sách hỗ trợ xây dựng nông thôn mới chưa kịp thời, một số chính sách mới được ban hành, mức hỗ trợ còn hạn chế, thủ tục thực hiện khá phức tạp nên đối tượng thụ hưởng ngại tiếp cận. Một số tiêu chí do địa phương quy định chưa phù hợp với Bộ tiêu chí theo Quyết định 318/QĐ-TTg ngày 08 tháng 3 năm 2022 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới và Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2021 - 2025 (Chỉ tiêu 3.1, chỉ tiêu 3.2);

Công tác triển khai thực hiện và thẩm định, đánh giá kết quả thực hiện các chỉ tiêu, tiêu chí còn hạn chế, bất cập; một số chỉ tiêu, tiêu chí đã được công nhận đạt chuẩn nhưng chưa bền vững (như: Tiêu chí về y tế, trường học, nước sạch, Nghèo đa chiều; Chỉ tiêu về xã có Hợp tác xã, Tổ khuyến nông cộng đồng hoạt động hiệu quả; Tiêu chí về ứng dụng chuyển đổi số để thực hiện truy xuất nguồn gốc sản phẩm chủ lực, xây dựng vùng nguyên liệu tập trung đối với nông sản chủ lực được cấp mã số vùng trồng; Chỉ tiêu về tỷ lệ người dân tham gia bảo hiểm y tế; Tiêu chí về quy hoạch, đường giao thông; Chỉ tiêu về xã đạt tiêu chí quốc gia về y tế; Chỉ tiêu về Chất thải rắn sinh hoạt và chất thải rắn không nguy hại trên địa bàn được thu gom xử lý theo quy định; Tiêu chí về lao động).

3. Những khó khăn, hạn chế nêu trên là do các nguyên nhân như:

Kế hoạch thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới trên địa bàn tỉnh Tây Ninh giai đoạn 2021 – 2025 chưa được rà soát, điều chỉnh kịp thời. Chương trình xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 trong một thời gian dài phải thực hiện theo tiêu chí của giai đoạn trước, sau đó Trung ương mới ban hành nhiều văn bản pháp lý, văn bản hướng dẫn thực hiện Chương trình giai đoạn 2021-2025, làm cho địa phương gặp khó khăn và lúng túng trong quá trình thực hiện.

Ban Chỉ đạo và bộ máy giúp việc một số địa phương hiệu quả hoạt động chưa cao, đội ngũ cán bộ, công chức tham mưu, phục vụ, nhất là ở cơ sở chưa thật sự đáp ứng được yêu cầu, đa số đều kiêm nhiệm, thường xuyên thay đổi vị trí công tác, nên khó khăn trong quá trình thực hiện.

Công tác theo dõi và kiểm tra, giám sát việc thực các tiêu chí, chỉ tiêu và việc sơ kết đánh giá tình hình thực hiện Chương trình theo quy định còn hạn chế, việc theo dõi và kiểm tra, giám sát chủ yếu tập trung đối với các địa phương đăng ký phấn đấu đạt chuẩn trong năm kế hoạch, đối với các địa phương đã được công nhận đạt chuẩn chưa được quan tâm đúng mức.

Công tác phối hợp giữa các sở, ban, ngành, địa phương có nội dung còn chưa chặt chẽ, có lúc chưa chủ động, chưa kịp thời để tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, nhất là việc thực hiện các chương trình, đề án, các chính sách hỗ trợ thực hiện Chương trình.

Xây dựng nông thôn mới là chương trình lớn, bao trùm tất cả các lĩnh vực phát triển của xã hội ở địa bàn nông thôn, đòi hỏi cần có nguồn lực tổng hợp lớn, nhưng điều kiện ngân sách của tỉnh nói chung, của từng địa phương nói riêng còn khó khăn; mặt khác, do dịch bệnh COVID-19 diễn biến phức tạp, trong thời gian dài đã ảnh hưởng đến công tác chỉ đạo thực hiện và ảnh hưởng không nhỏ đến tình hình phát triển kinh tế - xã hội địa phương, dẫn đến việc huy động nguồn lực thực hiện Chương trình từ doanh nghiệp và Nhân dân còn hạn chế.

Bộ tiêu chí quốc gia về nông thôn mới các cấp giai đoạn 2021-2025 vừa tăng số lượng chỉ tiêu, tiêu chí, vừa tăng mức độ yêu cầu đạt chuẩn; một số chỉ tiêu, tiêu chí Trung ương quy định tiêu chuẩn quá cao so với tình hình thực tế địa phương nên thiếu tính khả thi.

Công tác tuyên truyền, vận động, nâng cao nhận thức cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên, người dân, cộng đồng doanh nghiệp tuy được triển khai thực hiện thường xuyên, nhưng phương thức tuyên truyền chưa thật sự đạt hiệu quả, chưa tạo sự lan tỏa, hình thành ý thức tự giác, chủ động, duy trì những mô hình thiết thực trong xây dựng nông thôn mới chưa nhiều; vai trò chủ thể, trung tâm của người dân trong xây dựng nông thôn mới chưa thật sự được phát huy một cách đúng nghĩa, từ đó một bộ phận Nhân dân chưa tích cực hưởng ứng, nhiệt tình trong việc tham gia, ủng hộ thực hiện xây dựng nông thôn mới, bên cạnh đó, ý thức của một bộ phận dân cư còn hạn chế, còn tâm lý trông chờ, ỷ lại vào Nhà nước; một số nơi, chủ yếu công tác xây dựng nông thôn mới do cán bộ thực hiện, làm thay các phần việc của người dân, nên thiếu tính bền vững.

Điều 2. Nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu

Để tiếp tục nâng cao chất lượng, hiệu quả thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 trong thời gian tới, Hội đồng nhân dân tỉnh đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh tập trung thực hiện một số nội dung sau đây:

1. Tiếp tục triển khai thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 một cách thực chất nhằm đem lại cuộc sống tốt

hơn cho người dân ở địa bàn nông thôn nói riêng và người dân trên địa bàn tỉnh nói chung. Đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh chỉ đạo rà soát, đánh giá khả năng của các xã, huyện đã đạt chuẩn nông thôn mới, nông thôn mới nâng cao theo Bộ tiêu chí trước đây so với Bộ tiêu chí giai đoạn 2021-2025 đến nay; dự báo khả năng hoàn thành các xã, các huyện đạt chuẩn nông thôn mới, nông thôn mới nâng cao, nông thôn mới kiểu mẫu, so với mục tiêu đã đề ra đến năm 2025. Trên cơ sở đó, Ủy ban nhân dân tỉnh nghiên cứu, cần thiết báo cáo Ban Thường vụ Tỉnh ủy cho chủ trương về việc điều chỉnh chỉ tiêu trong thời gian còn lại, bổ sung vào nghị quyết của Hội đồng Nhân dân tỉnh.

2. Quan tâm ban hành, điều chỉnh bổ sung, cụ thể hóa các quy định đảm bảo theo quy định của Trung ương (Kế hoạch thực hiện Chương trình giai đoạn 2021-2025, Kế hoạch tuyên truyền, Kế hoạch thực hiện chương trình, đề án đặc thù,...). Các ngành chức năng theo chuyên môn cần ban hành hướng dẫn quy trình thu thập, tổng hợp và phương pháp tính đối với các chỉ tiêu, tiêu chí chuyên môn trong Bộ tiêu chí giai đoạn 2021-2025 để các địa phương thực hiện đảm bảo tính đồng bộ, chính xác, khách quan.

Rà soát, đánh giá điều kiện nguồn lực hiện có để tính toán, bố trí ngân sách nhà nước hợp lý, đảm bảo việc duy trì các xã đã đạt chuẩn nông thôn mới và duy trì bền vững các tiêu chí nông thôn mới như tiêu chí về cơ sở hạ tầng, về bảo hiểm y tế, đào tạo lao động, tạo việc làm cho người dân thoát nghèo, về thu nhập bình quân đầu người.

3. Quan tâm đầu tư, duy tu, bảo dưỡng và có giải pháp khai thác hiệu quả các hạ tầng, cơ sở vật chất đã đầu tư, tránh lãng phí như: Trung tâm Văn hóa, Thể thao - Học tập cộng đồng; trạm y tế; trường học; hệ thống thủy lợi nội đồng phục vụ tưới tiêu; thực hiện tốt việc thu gom và xử lý chất thải rắn sinh hoạt; có giải pháp duy tu, bảo dưỡng và đầu tư các trạm cấp nước sạch tập trung, trong đó quan tâm chỉ đạo rà soát đối với Hệ thống cấp nước khu đô thị Mộc Bài để đầu tư thêm tạo điều kiện cho người dân được sử dụng nước sạch từ hệ thống cấp nước tập trung, tránh gây lãng phí khi không khai thác hết công suất cũng như cơ sở vật chất đã được trang bị.

4. Có giải pháp cụ thể, thiết thực để khắc phục những hạn chế, bất cập của một số tiêu chí đã nêu trong báo cáo giám sát.

5. Tiếp tục tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc triển khai thực hiện Chương trình, để nắm bắt tình hình và kịp thời tháo gỡ các khó khăn, vướng mắc trong quá trình triển khai thực hiện để đẩy nhanh tiến độ, hiệu quả thực hiện Chương trình.

6. Đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh phối hợp phát huy sức mạnh của cả hệ thống chính trị trong xây dựng nông thôn mới, trong đó Ủy ban Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội tỉnh đóng vai trò nòng cốt trong công tác tuyên truyền, vận động Nhân dân phát triển kinh tế, xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư, góp phần giữ vững và nâng cao các tiêu chí nông thôn mới tại địa phương. Tăng cường huy động mọi nguồn lực để tập trung xây dựng nông thôn mới, chú trọng nguồn lực từ doanh nghiệp và từ Nhân dân; nghiên cứu có giải pháp thay đổi phương thức xây

dựng nông thôn mới theo hướng Nhân dân là chủ thể trong xây dựng nông thôn (như nhà nước cung cấp vật tư, người dân đóng góp vào việc xây dựng và quản lý vận hành,...).

Điều 3. Tổ chức thực hiện

1. Giao Ủy ban nhân dân tỉnh có kế hoạch triển khai thực hiện Nghị quyết và báo cáo Hội đồng nhân dân tỉnh kết quả thực hiện tại kỳ họp giữa năm 2024.

2. Giao Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh, các Ban của Hội đồng nhân dân tỉnh, Tổ đại biểu và đại biểu Hội đồng nhân dân tỉnh giám sát việc thực hiện Nghị quyết.

3. Đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh, các tổ chức chính trị - xã hội tỉnh tuyên truyền và tham gia giám sát việc thực hiện Nghị quyết.

Nghị quyết này đã được Hội đồng nhân dân tỉnh Tây Ninh Khóa X, Kỳ họp thứ 10 thông qua và có hiệu lực từ ngày 08 tháng 12 năm 2023.

Nơi nhận:

- Ủy ban Thường vụ Quốc hội;
- Chính phủ;
- Văn phòng Quốc hội;
- Văn phòng Chính phủ;
- Thường trực Tỉnh ủy;
- Ủy ban nhân dân tỉnh;
- Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh;
- Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh;
- Các tổ chức chính trị - xã hội tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh;
- Các Sở, ban ngành tỉnh;
- Thường trực HĐND, UBND huyện, tx, tp;
- Báo Tây Ninh; Đài PTTH Tây Ninh;
- Trung tâm Công báo - Tin học tỉnh;
- Lưu: VT, VP. Đoàn ĐBQH và HĐND tỉnh.

CHỦ TỊCH

Nguyễn Thành Tâm